

Vaqifa
Qurʻan Dua

VAQIFƏ
QIRX DUA

103328

M.F.Axundov adına
Azərbaycan Milli
Kitabxanası ARXIV

104996

Yaddaşlarda şeir kimi qalmaq

Tərtib edən və redaktor:
f.ü.f.d., dos. Şəmil Sadiq

Ön sözün müəllifi:
Rüstəm Behrudi

Naşir:
Müşfiq XAN

Dizayn və qrafika:
Teymur Fərzi

Mətn tərtibatı:
Bəxtiyar Ələkbərov

Rəssam:
Pərnisə Əsgərova

Vaqifə qırx dua. Hədəf Nəşrləri. Bakı-2015. 72 səh.

ISBN: 978-9952-405-55-2

www.hedefnesrleri.az
© Hədəf Nəşrləri / 2015

Füzulidə şeir dua, Nəsimidə etiraz – üsyan, Cavid-də sevdə və dünyada nə varsa, hamısının sintetik analizi, yəni fəlsəfədir. Daha doğrusu şeir insanın Allah, ölüm, zaman və əbədiyyətlə qarşılaşma anından doğan hey-rətinin ifadəsidir.

Bu da şeir haqqında tam və mükəmməl tərif deyil...

Günah bəndə ilə Allah arasındakı məsafənin ölçüsü olduğu kimi, şeir də Allah və bəndə arasındakı uçurum-ların üstündəki uçub-dağılmış körpüdü.

Bütün şairlər zaman-zaman uçrum üstündəki bu körpünü yenidən yapmaq istərlər. Və hər şeir buna yeni bir cəhddir. Canatmalardan ibarətdir, bu dünyada hər şey...

Bütün şairlər içlərindəki şeytanın oyuncağı, içlərin-dəki uçurumun qurbanıdırlar. Və onlar içlərindəki şey-tanı yox etmək üçün özlərini də yox etmək zorundadırlar.

Bütün qəhrəmanlar əfsanələşmək, bütün şairlər əbədiləşmək istər. Əfsanələşmək də, əbədiləşmək də ölümdən və ölüm qorxusundan doğan illüziyadan başqa bir şey deyil. Bunu qəhrəmanlar anlamaz, şairlər anlar, anlar ancaq qəbul etməz. Şairlik də əslində elə budu – bu illüziyanı anlamaq və onu qəbul etməmək.

Mən həmişə düşünmüşəm ki, bütün heykəllər şair-lərin daşa dönmüş misraları, bütün şalalələr şairlərin uçan suda səslənən nəğmələridi. Ondan başqa heç nə.

Uzun illər bundan əvvəl yazmışdım ki, şairlik bü-tün həyatın boyu özünəbənzər bir adam axtarmaqdı və sonunda da onu tapmamaqdı.

Kim nə deyir, desin, “Tövrat” Musanın, “İncil” İsa-nın, “Quran” Məhəmmədin, şeir də şairin tənhalığıdır.

... Vaqif Səmədoğlu mənə həmişə səhrada tək başına yüyürən İsanı xatırladı. Vaqif tək başına bir şairdi.

Biz dua oxuduq, dua,
Dərdli-sevincli bir udum.
Hamı mələklərin xorunda,
Vaqif təkbaşına oxudu.

“Millət, dövlət zirvəsindən insana enmək vaxtıdır”,
– deyən Vaqif!

Bəndlər arasında unudulmaq əzabından qorxub,
səssizcə “Mən burdayam, ilahi” pıçıldayan Vaqif!

“Allah, məni yarı öldür, yarı saxla anlamağa!”...

Vaqif, adamın özünə özündən başqa özü kimi kim
ağlaya bilər ki?!

Ancaq sən istisnasan! Vaqif!

Ölümün 40-cı günü nağılların 40-cı otağının sirri
kimidi. Ondan o yana sirr içində sirdi hər şey, Vaqif.

Ölümün 40-cı günü 40 qələmdaşın, 40 dua ilə gəlib
hüzuruna. Qoy bu dualar Tanrının hüzurunda ruhuna
yardımçı olsun!

Vaqif! Sən Azərbaycan ədəbiyyatının tarixində tək
və ilk şairsən ki, xalqın yaddaşında şair kimi yox, şeir
kimi qalacaqsan.

Məzarın nurla dolsun, Vaqif!

P.S. Sonda bu kitabın ideya müəllifinə, qələm yol-
daşımıza gözəl yazıçı, şair, alim Şəmil Sadiq əfəndiyə tə-
şəkkürümü bildirirəm. Tanrı yardımçın olsun.

Rüstəm Behrudi

Vaqif ölümündən yazsa da, həyatı çox sevirdi.

O, bizə kişi kimi yaşamağı,
ölümü kişi kimi qarşılamağı öyrətdi.

Anar

Vaqif Səmədoğluna

Otuz ildən çoxdur
tanişlığımız...
Dalaşdığımız
özümüzlə,
barışdığımız yoxdur.
Danışdığımız
Danışmadığımızdan çoxdur.
Yaxşı gündə, pis gündə
qazancımız bir cüt
ayaqqabı oldu,
o da qaldı
yer kürəsinin üstündə...

Nə olacaq, olacaq

Qoy indidən daş yastığa baş atım,
Hansı daşa yazılacaq daş adım.
Mən ki, daha gur ömrümü yaşadım,
Bundan sonra nə olacaq, olacaq.

Gəlməz daha hər məclisdən soracağım
Kərəntim koş, sünbül kəsməz orağım
Öz-özünə guruldayır qulağım
Bundan sonra nə olacaq, olacaq.

Zəmilərim, xırmanlarım sovrulub
Təndə canım, sacda dənib qovrulub
Xəzəl altda gül otlarım qıvrılıb
Bundan sonra nə olacaq, olacaq.

İncilərım düşüb dərya küncünə,
Qəvvas gərək güvənsin öz gücünə,
Alıb onu çıxarsın el içinə
Bundan sonra nə olacaq, olacaq.

Biganələr iqlimini görmüşəm,
Bədxahların him-cimini görmüşəm,
Mən özümçün başqa yuva hörmüşəm,
Bundan sonra nə olacaq, olacaq.

Mən dərdimi pıçıldadım dağlara,
Dağlar alıb payladı oyaqlara,
Dövrüm verdi haqqımı nahaqlara,
Bundan sonra nə olacaq, olacaq

Bir gölüm var lap dağların dalında,
Mən də elə o billur göl halında
Səbrim daşır tufan qalmaqalında
Bundan sonra nə olacaq, olacaq.

Nə olacaq?... Torpağa bel bağlaram.
Üzüm tutub bir buluda ağlaram,
Şimşəklərin işığını saxlaram.
Bundan sonra nə olacaq, olacaq.

Təbiətin rəngi axdı gözümə.
Qələmimlə fırçaladım sözümə.
İnanmağa başlamışam özümə.
Bundan sonra nə olacaq, olacaq

Tabut daşımaqdan

Tabut daşımaqdan çiyimiz yara,
Qəlbimiz qançırdı qəm daşımaqdan.
Bu necə peşədi, yorulduq, Allah
Həm əkib, həm biçib, həm daşımaqdan.

Şeir yazanın kim, yer qazanın kim,
Macal vermədi ki, Əzrayıl-qoçaq.
Bir yerə yığılsa bir dağ olardı
Dostların qəbrinə tökdüyüm torpaq.

Yerin altında da dörd divar! Bitdi...
Üç nöqtə kəfənə düşən tərimiz.
Olumla ölümü qoşa həbs etdi
Yerüstü, yeraltı hörgülərimiz.

Yüz tarla, yüz zavod çalışdıranın,
Yeməyi, içməyi, geyəcəyi yox.
Yer altda qurulan bu nə şəhərdir
Bu üzə bir kəlmə deyəcəyi yox.

İçimə axıtdım göz yaşlarımı,
Dənizdi – qəzəbdən boğulub səsi.
Çoxdan ölümümü yaşadıb Tanrım.
Kəfən bu dünyanın son hədiyyəsi.

Haqqa varan vaxtım, danışan vaxtım.
Özümdən çox əvvəl yaşlaşır dilim.
Bir vaxt bağırmaqdan qabardı ancaq
İndi də susmaqdan daşlaşır dilim.

Əlimiz talaçı, eivimiz talan,
Yalanlar üstünə gələn yağdır.
Ürəyin vursa da ölüsə bəzən,
Ölüm savaşıldan yorulmağındır.

Ölümdən sonra başlar şair ömrü

Noldu birdən-birə, Mixail Yuriyeviç,
İndicə gülürdünüz?!
İndi qəbir tüfəng lüləsitək dar,
Elə bilirdiniz hamının Allahu var?

Diz çökün, cənab Martınov, diz çökün!
Fələyin zülmü çox, Allahın mərhəməti!
Diz çökün! Bir şair də söndü –
Sevdalar yaşılı, ocaq kösöyü,
Üstündə Allahu, üstündə göyü.
Gözlər hədəqədə, ölüm sinədə,
Alın yazısına, qara günə də,
bazarda soğanın qiymətinə də,
bir bəhanə gərək, bir bayıs gərək
Güllələyin şairləri! Sonra diz çökün!

Kimin günahı var, kimin ahı var,
Dünyanın nə qədər pis sabahı var.
Hamsına, hamsına şairlər bayıs!
Güllələyin şairləri! Sonra diz çökün!

Güllələyin qulaqları, oxşamayan təzə sözü,
Güllələyin damarlara sığmayan təzə qanı!
Güllələyin lirikanı, Lorkanı, Nerudanı!
Güllələyib güllələnmək əsridi,
Güllələyib güllələnin!

Qəbristanlıqlar ölüyə həsrət!
Dəlixanalar dəliyə həsrət!
Güllələyin şairləri!

Koroğlu zəncirdə, Qıratı darda,
Dəlləklər gəzirlər karetalarda.
İndi ağlayanlar güləcək gorda,
Gorda ağlayanlar güləcək harda?
Güllələyin şairləri! Onsuz da
Şairlər ölürlər yaz yağışından,
Arvad qarğışından, qız baxışından,
Dünyanın tələsik yır-yığışından,
Günahlı, günahsız şairlər ölür.
Güllələyin şairləri!
Ancaq tövbə gecəsi əynində soyxa,
qorxa-qorxa
Puşkinin yarasın öpməyə yüyürsün Dantes,
bir kilsə qapısında səhərcən
böyürsün Dantes;
Bir də yol verin, yol verin cənab Martınova
yığılan Lermontovu qucaqlamağa...

Nə var Allahdan yuxarı?

Nə var Allahdan yuxarı?
Nə var qəbirdən aşağı?
Çəkdiyim ahdan yuxarı?
Bildiyim sirdən aşağı?

Niyə günün gündüzündə
Quşlar azır göy üzündə?
Göz yaşları quş gözündən
Tökülür dən-dən aşağı.

Demə, biz ki quş deyilik,
Allaha tanış deyilik...
Ruhum, dur, yığış, gedirik,
Sən yuxarı, mən aşağı...

Yerlə göyün arasında

Yerlə Göyün arasında
İlişib qalmışam yenə.
Aşağıdan səslə sən də
Elə deyinə-deyinə.
Nə yerdəyəm, nə göydəyəm,
Hər şey məndən kənardadı.
Hərdən özüm də bilmirəm
Göy hardadı, yer hardadı.
Kimi Yerlə əlləşəndə,
Kimi Göylə vuruşanda,
Mələklərlə birləşəndə,
Şeytanlarla barışanda.
Yerlə Göyün arasında
İlişib qalmışam yenə.
Durub yolun yarısında
Boylanıram mən səsinə.
Üzüm yox Yerə qayıdım,
Gücüm yoxdu çıxım Göyə.
Beləcə birdən ayıldım
Yeri, Göyü söylə-söyə...

Rüstəm Behrudi

Məzarlıqda bitən yovşan

*Çox qəribədi... Gördüyüm bütün kənd məzarlıqlarında
yovşan bitir. Və bütün məzarlıqlardan yovşan qoxusu gəlir.
Yovşan ətri hər yerdə hüzn, kədər və ayrılıq əlamətidir.*

Ətrin öldürdü məni,
Bağrım oldu yenə şan-şan.
Gördüm ki, boş bir məzara,
Yenə məndən danışırsan,
Məzarlıqda bitən yovşan.

Əlim qoynumda gəlmişəm,
Əfv et, hönkürüb ağlasam;
Öz qəbrim üstə qoyacam,
Sənnən bir dəstə bağlasam,
Məzarlıqda bitən yovşan.

Sən arxasız, mən kimsəsiz,
Sənnən axır göz yaşlarım;
Burda daşlar daş deyil ki,
Bacılarım, qardaşlarım,
Məzarlıqda bitən yovşan.

Bu son bahar da ölmədim,
Ölmədim, yaz, yaz günaha.
Mən öz tabutundan tutub,
Dönən bir ölüyəm daha
Məzarlıqda bitən yovşan.

Məni dərd deyil, adamlar,
Adamlar öldürdü; Sən, sən...
Baş daşıma qoyulacaq
Çiçəklərdən də gözəlsən,
Məzarlıqda bitən yovşan.

Vədə tamamdı, dönəcəm,
Gəlim qarışım tüstünə.
Gələcəm dua oxuyaq,
Ölən bir şairin üstünə,
Məzarlıqda bitən yovşan.

Ətrin öldürdü məni,
Bağrım oldu yenə şan-şan.
Gördüm ki, boş bir məzara,
Yenə məndən danışırsan,
Məzarlıqda bitən yovşan.

103328

**M.F.Axundov adına
Azərbaycan Milli
Mətbəxanası**

Şairin ölümü

Ağrılar əlində acızdı bəndə,
Nə həsrət üzülür, nə kədər ölür.
Dünya tutqunlaşar şair öləndə,
Nə qədər şeirlər, nəğmələr ölür.

Zirvələr yaş tökər, ucalar ağlar,
Cavanlar ah çəkər, qocalar ağlar.
Sözlər, qafiyələr, hecalar ağlar,
Şair can verəndə gör nələr ölür.

Gözündə Günəş var, könlündə sabah,
Hər fikri səngərdi, hər sözü silah.
Şairi öldürmə, ey qadir Allah,
O ölsə, nəğməli bir səhər ölür.

Adaşım

*Adım altında daha bir kəlmə görünür:
Vaqif Səmədoğlunun 75 illik yubiley
gecəsindən sonrakı ovqat.*

“Beşmərtəbə”ylə üzbəüz,
“Füzuli meydanı”nın tuşunda,
2014-cü il,
iyun ayının beşində,
“Azdrama”da,
Vaqif Səmədoğlunun
təntənəli yubiley axşamında
iki başı da düyünlü can qantelini
dünyanın ən yüngül
daşı kimi apardı Vaqif Səmədoğlu;
halbuki, mən
bundan nigaran idim...

Vurğun yadigarı adaşım
o möhtəşəm gecədə
çox əlamətlərə əl sürtdü,
toxundu çox nişanlara.

Bir az ağı,
bir az bəyati,
bir az da
həyat anlatdı
salona toplaşanlara...

Yəni ki, özünü
kişi kimi apardı Vaqif Səmədoğlu –
Halbuki, mən
bundan nigaran idim.

Prezident sərəncamını,
yetmiş beş illik
yubiley təntənəsini hökumətin,
Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin
işini kimi apardı Vaqif Səmədoğlu –
Halbuki, mən
bundan nigaran idim.

Azarı boğazladı,
nitqini tarazladı,
fikir verdi sözlərinə,
Salon qorxmasın deyər
eynəkli gözlərini
gürzə kimi zillədi
yeddi başlı xərçəngin
qan çəkmiş gözlərinə –
Halbuki, mən
bundan nigaran idim.

Yeriyirsə ürək –
yerimək asandı, dedi,
Xalq artisti Fəxrəddin Manafova
əsandı, dedi!
Yeridi ehmal-ehmal;
nə tez, nə gec –
əsaya ehtiyacı olmadı heç!

Vaqifin yox, Manafovun
yıxılacağından
qorxdu salon...
uğurla bitdi son;

Diki endi,
düzü qalxdı
Səmədoğlu,
Həmişə olduğu kimi
səhnə pilləkənini
özü qalxdı Səmədoğlu –
Halbuki, mən
bundan nigaran idim.

Yetmiş beş yaşında Səmədoğlu,
İsraildə,
dünyanın o başında Səmədoğlu
yuxudan halsız ayılarkən
gözünü üzünə zilləyən
Nüşabə xanıma baxıb –
“Sevginin
nə demək
olduğunu
anladım,” –
dedi,

“Atamın
Azərbaycanı da
Nüşabə xanımın yanındaydı,
tək deyildi
o qadın” –
dedi.
Halbuki, mən
bundan nigaran idim.
Nə bənzətmə, nə qafiyə...

Salonda
ayrı bir Vaqif də vardı;
Vaqif
Vaqifdi Vaqifə...

Adaşlar adaşlara,
qardaşlar qardaşlara
qapılar olmasa, nə olsun?
Təbibə yoxlatsam, məndə
xərçəng tapılar olmasa nə olsun? –
Halbuki mən
bundan nigaran idim.

“Beşmərtəbə”ylə üzbəüz
“Füzuli meydanı”nın tuşunda
“Azdrama”nın ağuşunda
altı yüz qadın-kişini
Səmədoğlu azarına
yoluxmuş gördüm,
Dünyada xərçəng adında
cəfəngiyat yoxmuş, gördüm...
Halbuki, bu,
yatsam, yuxuma da girməzdi!..

Gicgaha sıxılan güllə

Bu dünyanın ağır daşı...
Gicgaha sıxılan güllə!
Tərəzinin axır daşı, -
Gicgaha sıxılan güllə.

Dünya, gəl ver gülünü sən,
Sanma vergi ölümü sən...
Nöqtəmişən, vergülmüşən,
Gicgaha sıxılan güllə?

Nə oyanış, nə atəşdi?
Nə tutaşdı, nə atışdı?
Səksəkəli bir yatışdı
Gicgaha sıxılan güllə.

Tək dolu göz, boş bir dodaq...
O sən yazı, o son varaq,
Çəkir tənə, çəkir dara,
Gicgaha sıxılan güllə.

O nə səsdə, ündü qara?
Qaçan qaçsın indi hara? –
Əlac qalır intihara...
Gicgaha sıxılan güllə!

Kim ki, dözmür çovğun-qara,
Cavabıdı dosta-yara;
Bir qırmızı lala yara...
Gicgaha sıxılan güllə.

Göylərdən yerə

Göylərdən baxıram
Yer kürəsinə.
Nə qədər kiçikdir,
Nə qədər cılız.
Fırlanır başına
İnsanlar kimi,
Özündən böyüyün
hey aciz-aciz.

...

Həyatımız anmış demə,
Ölüm də bir anmış demə,
Bütün anları topladım,
Hamısı bir anmış demə.

...

Mən göylərin övladıyam,
Bu dünyanın qonağıyam,
Bir gün çıxıb gedəcəyəm,
Məkanıma dönəcəyəm,
Dostlar məni qınamayın.

Hər an ömrün sonuna gedib qayıdır nəfəs...

Həyat necə şirindir! Di gəl ki, ölmək də var,
Vaxt qatıb qabağına qovar məni, hey qovar,
Şığıyar gün, əsər yel, yağar yağış, tökər qar,
Nə müdriklikdən deyil, nə də ki, bilməməkdən
Gah ölməkdən qorxuram, gah da ki, ölməməkdən.

Deyiləni deyirəm: Dünya qızıl bir qəfəs,
Hər an ömrün sonuna gedib qayıdır nəfəs,
Gözümdə min arzu var, içimdə min bir həvəs,
elə bil ki, indicə ayrılmışam iməkdən,
Gah ölməkdən qorxuram, gah da ki, ölməməkdən.

Çox ölüb-dirilmişəm, çox cəhənnəm çəkmişəm,
Bulanmışam, lil kimi su dibinə çökmüşəm,
Dünən gedib anamın qəbrinə baş çəkmişəm,
Asan nə var ki, ölüb geriyə gəlməməkdən,
Gah ölməkdən qorxuram, gah da ki, ölməməkdən.

Qurdla qiyamətə qal... Uzansınmı bu şölən?
Qorxuram ki, Adəmi keçib ondan gec ölən,
Hardasan, gəl çıx görək, ey o dünyadan gələn,
Bezmirmi cənnət əhli müftə xurma yeməkdən?
Gah ölməkdən qorxuram, gah da ki, ölməməkdən.

Əjdər Ol, dığırlandı boş-boşuna gedirsə,
Ölümdən gözəl nə var, səni xilas edirsə,
Ən uzun ayrılıqdır, xülasə, hər nədirsə,
düşünməkdən yoruldu, çənəm çıxdı deməkdən:
- Gah ölməkdən qorxuram, gah da ki, ölməməkdən.

Dua

Dizimin kündəsində
Torpaq qabar bağlayıb.
Yahu, yahu deməkdən
Dodağım bar bağlayıb.
İçimdə pırıl-pırıl
Arzular yarpaqlayıb:
Mənəm dua oxuyan.

Gözəlliyi görürsə
Gözünüzə gün deyın.
Gözünüz gün olunca
Müşkülə mümkün deyın.
Mən bir Allah bəndəsi
Nə desəm amin deyın:
Mənəm dua oxuyan.

Fikrinin ən muqəddəs
Mayasından doğuldum.
Daşından, torpağından,
Qayasından doğuldum.
Mən anamın Tanrıya
Duasından doğuldum:
Mənəm dua oxuyan

Qarışıb bir-birinə
Can cəsi, cahan səsi.
Sayısız səs içində
Tənha bir insan səsi.
Mənəm yerdən göyəcən
Dirənən azan səsi:
Mənəm dua oxuyan.

Dörd əməlim dörd əlim
Dörd əlli tutar məni.
Dan yeri ümid yerim
Qürubu udar məni.
Oxudana qurbanam
Hələ oxudar məni:
Mənəm dua oxuyan.

Qədər belə buyurdu
Kədərlə qardaşlaşım.
Nə qədər ki diriyəm
Diziməcən daşlaşım.
Durub üzü Tanrıya
Yarınlarda baş daşım:
Mənəm dua oxuyan.
Dua oxuyan mənəm!

İlahi eşq içində

Mənə

– eşq olsun! – dedin...
mən indi eşq içindəyəm....
üzdən belə sakit, dinməz...
qəlbimdəsə
– Allah bilir, nə gündəyəm...

bəlkə də, özüm deyiləm,
bəlkə, gördüyün kölgəmdi...
öz gözümdə, bilsən kiməm?...
gördüyün ayrı görkəmdi...

bütün kainat qəlbimdə...
buludlardan yuxarı,
burulğanlı, tufanlı,
o sonsuz aləm mənəm...

sevda içində titrəyən,
təbəssümlü qara torpaq,
təzə yaşılşan otlar,
bal kimi bu ılıq hava... mənəm,
nə görürsən... mənəm....

sən Allah, sən kimsən axı?
nə belə ürkək baxırsan?
niyə gözümlün önündə
gah batıb, gah da çıxırsan?

sən Allah, sən kimsən axı?
nə doğma, nə şirin
mənə – eşq olsun! – dedin...
mən indi eşq içindəyəm...

Yusif Səmədoğluya

Dadıb ləzzətini isti al qanın,
Qarğalar da leşə yığışmaz daha.
Bürkülü günləri gəlib dünyanın,
Bir baş bir dərəyə sığışmaz daha.

Həyat bir qarışıq yuxudur, yuxu
Dünyadan dünyaya irişənlərə.
İndi adamların yarından çoxu
Boğaz ortağıdı goreşənlərə.

Gərək olmayan da, gərək olan da
Dünyadan zəli tək yapışır elə.
İrəli gedən də, geri qalan da
Hərə öz ağıyla çarpışır hələ.

Ruzusu torpaqda, əli göydədi,
Yurda yarayırımı yurdda qalanlar?
Torpağı titrədir, ərzi göynədir
Gorunda dəm tutub zurna çalanlar.

Kimi "yarımallah", kimi asidi,
Dərddi dərdlilərin dərk etdiyi də.
Daha bundan artıq nə olasıdı
Tanrının bəndəyə görk etdiyi də?!

Yomrulub yolları lütün, üryanın –
Nallı ayaqların mıxı tökülür.
Mürgülü günləri gəlib dünyanın, –
Hamının gözündən yuxu tökülür.

Doydum

(*Vaqif Səmədoğluna ithaf olunur*)

Doydum –
adamlardan, söhbətlərdən,
bir-birinin eyni olan
məclislərdən, tədbirlərdən,
saxta, soyuq sifətlərdən...
doydum.

İndi ən çoxbilmiş adamın
ağzını açanda deməyib
dilinə altında,
ürəyinin neçənci qatında
gizlədib saxladığı
sözünü də bilirəm...

Söhbətlərin yalanını da,
düzünü də,
məclislərdə deyilən hər kəlmənin
kimə, hara hesablandığını da –
bilirəm...

Bu salamın arxasında nə durur,
bu gülüş nəyə görədi,
o baxış nə üçündü? –
bilirəm...

Doydum,
sevgilərdən də doydum –
doğrusundan,
saxtasından...
başlamasından,
şahə qalxmasından,
bitməsindən,

gəlməsindən,
    getməsindən...
Yaşananlardan yaşamayanları,
deyiləndən deyilməyənləri
gördüm,
    duydum,
        doydum,
gerçəklərdən,
    yalanlardan doydum...
İndi ən gözəli
    bir uca dağ başına çəkilib
    kinayəli-kinayəli süzməkdi dünyanı...

Öləndə, öləsən...

Öləndə öləsən
O dənizin tən ortasında,
Ağ dalğaların
Belinə uzanıb öləsən, dostum.

Bir gəlin dalğa ilə
Yana-yana, üz-üzə
Qəbrin qazıla.

Yoxsa tük yastıqda, yorğan-döşəkdə
Ölmək, doğurdan da, gerçəkdi, dostum.

Balana baxsan,
Görərsən öləcəyəni,
Amma dənizdə ölsən,
Dənizdən doğan ümid,
Udur balanın ağlamağını,
Və gəlin dalğalar səni boğmur, doğur.

Səni kim basdırıb ki,
Kim görüb sənin ağlamağını
Və gəlib deyə ki, ölübsən, dostum?

Öləndə öləsən,
O dənizin tən ortasında,
Hamı gözləyə hər gün,
Dirilib gələrsən bir gün.

Sevgi və zaman

Düşünürəm bir təqvimə baxıb ZAMAN barədə:
dünən vardın, bu gün getdin, sabah gəlməyəcəksən.
Yəqin, duyuq salmamaqçün məni öz varlığından
bundan sonra barmaqların ucunda gəzəcəksən.

Bəlkə onda biləcəksən
hansı ayrılıq üzündən səssiz yaşar balıqlar...
Bəlkə onda biləcəksən SEVGİ yoxdu, ZAMAN var:
Sevgi nədi – ləng öpüşlər, sürətli ayrılıqlar.

Yəni sevgi deyildin sən, sən tarix idin axı:
saatın neçəliyidən sən axı bundan qabaq.
Ta beş gün, beş il, beş əsr vaxtın ölçüsü deyil –
niyə bikiş idin, "Qızım", beş yuxu bundan qabaq

Səni axtarmaq əbədi dünyadakı küçədə...
Zamanın harasındasan – gündüzdəsən, gecədə?

Səndən sonra daş dövrüdü, tunc dövrüdü, bilmirəm.
Bilmirəm ömür başıdı, ya ölüm ayağıdı...
Daha adamlar içində təklilik deyil mənimki,
əslərin içindəki heykəl tənhalığıdı.

Dua

Sənin olmazlarınla yaşamaq çox çətinidir yazmaq
istəyirəm

Sənin qaydalarınla yaşamağın gözəlliyini bir azca
bilərəm:

saçım elə-belə ağarmadı, üzüm ağarmalıydı halbuki,
ürəyimi yeyib qurtardım.

İndi bu gecə Səndən yeni ürək istəyirəm,
geniş yol kimi, istəklərin tıxacından azad.
İndi Səndən yeni göz istəyirəm, məsum, işıqlarımız
sönəndə
nənəmin yandırdığı şam kimi titrək, həyalı, qorxacaq,
ışıq saçsa da, qaranlığın bir gün mütləq düşəcəyini
unutdurmayacaq...

İndi Səndən bağışlanma istəyirəm, doğruluş kimi...
Təzə ömür dəftəri istəyirəm,
bir vaxtlar anamın hər dərs öncəsi aldığı miləmil
dəftər kimi –
ləkə salmayacağıma söz verirdim həmişə.
Bu gecə Sənə söz verirəm: ora düşən yeganə ləkə
Sənin qaydalarınla yaşamağın sevincindən doğan
göz yaşları olacaq.
Şükür Sənə Böyük Rəbbim:
Əlbəttə, istəməsəydin istəməyi verməzdin...

Film

Mənim həyat filmim...
Özüm oynayıram, əvət, baş rolda!
Dublyorsuz, kaskadyorsuz.

Özüm eləyirəm
ən qorxulu tryukları da.

Qrimsiz oynamışam həmişə,
yüngülvari bir bığ qoymuşam,
vəssalam!

Vuruş-döyüş səhnələri!
Görüş səhnələri!
Öpüş səhnələri!
Xəyanət səhnələri!
Xəcalət səhnələri!..

Biletlər satılır kassalarımnda...

Dayanacaq gözləyirik

Ayağında torpağın dadı.
Yanında arzuya çatmaz əllər.
Qarşısında diz çökmüş sevgi adamı.
İçində baş qaldıran ruh ağacı.
Ovuclarında ötənlərin hərarəti.
Dilində səssiz sözlər.
Yanağında, hıçqırıqdan çat-çat olmuş həsrətin nəmi.
Gözlərində yaxşırı pisdən seçən,
Vücudunu adlayıb keçən xoşbəxtliyin qəmi.
Kipriyində buz bağlayan fırtına.
Ürəyində əzizlərin başdaşı.
Yaşına şillə vuran ağıl.
Təpədən-dırnağa dilsiz-ağızsız nağıl.
Göydən quyuya düşən nəfəs.
Adamsız səs.
Yarpağı atan budaq.
Kağızla qələm kimi bağlı dodaq.
Budur Şair.
Odur Şair.

O yandan necə görünür
Bu dünyanın viran yeri?
Bəlkə elə biz ölüyük,
Bəlkə elə sənsən diri?
Yığılmışیق köçümüzə,
Başdan ayağa bir heçik.
Bizim qəbrimiz böyükdü,

Vaqif Səmədoğluna

Göydən yerə enən söz
yənə göyə qayıtdı sənin dualarında,
indi Allahla sənin aranda
görən nə var-nə yox bu dünyada...
bizdən nigaran qalma,
bəd xəbərin yalanıyla ovunuruq,
bütün sözlər kiryib,
sükuta dönmüş fəryad səsi
layları çalır, ustad,
mənə yaşamaq olmaz,
mən şeir yazmalıyam, deyirdin,
məzarına qoyulan bir cüt ayaqqabı
səndən sonra başlanan
və heç vaxt bitməyəcək yoldu,
bir cüt ayaqqabıyla
səndən yan keçdi ölüm...

Səninkisə bizdən kiçik.
Acından ölüruk burda,
Öz içimizi yeyirik.
Bir qəfəslik qonaq kimi,
Dayanacaq gözləyirik.

Mən axı köhnə adamam,
Sevincimi soyub gəldim.
Hər şey mənə dəyib düşür,
Gözlərimi oyub gəldim.
Saati günə satıram,
Ömürdən illər atıram,
Qaranı ağa qatıram,
Hər bir hissi duyub gəldim.
Başım üstə tacım vardı,
Çəkəcəyim acım vardı,
Yer üzünə borcum vardı,
Qurbanımı sayıb gəldim.
Allah, əllərim havada,
Sönən ocağım yuvada,
Məğlub olduğum davadan
Ac deyiləm, doyub gəldim.
İtirdim artıq çoxumu,
Göyə göndərdim qorxumu,
Bütün varımı-yoxumu,
Bu dünyaya qoyub gəldim.

Dünyanın lal vaxtında
(Vaqif Səmədoğluna)

Bilən bilir mən kim idim
Bu dünyanın lal vaxtında.
Kolların ağac vaxtında,
Ağacların kol vaxtında.

Çəmənlərin kəpənəksiz,
Uçan quşların lələksiz,
Ağacların gül-çiçəksiz,
Meşələrin bol vaxtında.

Nə yol vardı, nə yol azan,
Nə yuxu, nə yuxu yozan...
Qəm çəkmirdi tale yazan,
Bu dünyanın xam vaxtında.

Nə dünyaya sürgün idim,
Nə də belə qəmgin idim.
Bilən bilir mən kim idim
Bu dünyanın lal vaxtında.

Ayrılıq

... Bir də
Səhiyyənin
xəbərdarlığını oxuyub,
buzlamış canınla,
göm-göy, qanı donmuş
ayaqlarınla
qaçıb girərsən yatağına.
Bitən sözünün oduna
yaxıb yenisini
qoyarsan damağına.

Dilinlə çeynərsən,
çevirərsən belədən-belə
dodağın boyu.
Usta bir oyun...

Dişlərinlə sıxıb kötüyünü
dişləm-dişləm,
oynaya-oynaya
ağzında təzə alıqdırdığın söz
uyquya dalarsan.
Bayaqdan çırpılmamış kül
dağlar üstünə.
Ağcaqanadlar pərvanə rolunda
yığışar tüstünə...

Yuxunda
"AYRILIQ" mı deyərsən, nə?
Ayrılan dodaqlarından
bu qopan sözün
qızılı közü
düşər,
yandırar,
deşər yorğanı...

Sinəyə çatanda od
ayıllarsan,
atəşdən bayılırsan.

"Əşşi, ev cəhənnəmə, — deyərsən, —
bəs bu zəhrimarin kötüyü hamı?.."

... Belə olur da hər gün
sübh tezdən dəli adamın
"Ayrılıq" dan ayılında
qaralır qanı!
Və illah da ağzında
dünən gecədən
sönmüş söz tamı...

Var olsun

Dost adını barındıran
Uca ürəklər var olsun!
Haqq işinə arxa duran
Qoca kürəklər var olsun!

Üzü Tanrı sarı olan
uçan diləklər var olsun!
Eşq yolunda dağa külüng
çalan biləklər var olsun!

Çəkib yurd ətri gətirən
necə küləklər var olsun!
Sağ çiyinə savab yazan
incə mələklər var olsun!

Sənsən hər yer

Ömrümdən neçə gün qalıb,
neçə saat, İlahi?
Çoxdan səndən nə zəng gəlir,
nə amanat, İlahi!
Kim kəsib sən olan yerdə
söylə, yolu-yolağı?
Gedim hansı cəhənnəmə,
hardan gəlir sorağım?..
Nə vaxt çaparam dördnala
mən də əcəl atında?
At altımdan uçub gedə,
mən də sənin altından.
Ha uçsam da, öz üstümə
uçar öz günahım da,
Səhvlərimi deyim bəlkə,
çixım söz günahımdan? –
...Doğmaca bacın qızına
mehr saldım – yadında?
Nə özgəyə verdim, nə də
özüm aldım – yadında?
Yolda qoydum gözlərini,
gözümü dağlayarsan,
Əllərinə qurban olum,
üstündə saxlayarsan.
Neçə kərə söz göndərdin,
ərindim, yazammadım,
Ürəyimdə ocaq çatdın,
naşükür qızınmadı.

Qadan-balan sızan yerə
şərab süzdüm – bilirsən,
Sənin qurduğun dünyaya
dodaq büzdüm – bilirsən.
Ruhumu da tərpətmədi
min cür nazü-nemətin,
Yamanladım taleyimi –
haqdan gələn qisməti...
...Mərhəmətin neyləsəm də,
günahımı aşmada
Çoxdandı ki, içimdə bir
yalvarış dolaşmada:—
Gedib tövbə eləməyə
mənə yer ver, İlahi,
Elə yer ki baxıb görüm
sənsən hər yer, İlahi!..
Günahımı nəylə desən
raziyam yuyum orda,
Əgər gücün çatsa məni
özündən doyur orda...

Soyuqdu

yığasan bütün ümidlərini
gedəcəyin yerə basdırasan
torpaq çəkir, – deyirlər ha
tərslik etməyəsen, tələsəsən

dərəsən son nəfəsini
yanında dayanan uzağa qışqırasan
sağlığında qiymət verin, – deyirlər ha
qarşısına bir “gəlmədi” yazasan...

çırpasan özünü küləyin üzünə
gedən zamanı istəyəsen
ya da atılasan qucağına
uşaqlıq edəsən
yaşamadığının
tez böyüdüyünnən
heç görmədiyinnən
ola həm də...
tanrı misalı,
arzularını yığasan çin-çin
küləyin qoynuna
sonra da çıxasan içinnən.
yaşadığın xatirələrdən asasan
qurduğun xəyalları
özünənən yıxılasan
tutanın olmaya
umu-küsü gözləməyə kimsə

əvvəlcə gözünnən
sonra ürəyinnən düşəsən
tüpürəsən qismət deyilən
mənasız yazıya da
soruşasan məsumca:
– təsadüflərə inanmayan insan,
yənə hansı cəhənnəmdəsən?
cavab da bir az gecikə:
– soyuqdu, ama üşümürəm, – deyə...

Sual-cavab

“Nə üçün televizora baxanda
Radioya qulaq asanda,
Qəzetləri oxuyanda kövrəlırsən, ata?
Göz yaşları görünür yaxanda”.

“Çünkü televizorun dili lal olub, oğul,
Danışa bilmir,
Radionun qulağı kar olub
Eşidə bilmir.
Qəzetlərin gözü kor olub
Oxuya bilmir.
Və mən sənə
Yazmamaq, oxumamaq, danışmamaq üçün bir dil
öyrədirəm”.

Ölüm arzusu

elə gözləyirəm,
ölümüm gələ
yumam gözlərimi, yumam bir sabah.
mələklər ruhumu çəkə göylərə,
axı, bu dünyada kimim var Allah.

elə gözləyirəm
ölümüm gələ,
cismimi qoysunlar qara torpağa,
bu yetim dünyadan əl üzüm gedim,
bir adam tapmıram dərd danışmağa

elə gözləyirəm,
ölümüm gələ,
bir kimsə görməsin üzümü burda.
deyirlər o dünya haqq dünyasıdır,
bəlkə anladılar sözümü orda.

elə gözləyirəm,
ölümüm gələ,
bürüsün dostları qəm qucaq-qucaq.
hələ yaşayıram dost deyən çoxdu,
görəsən öləndə kim ağlayacaq?

elə gözləyirəm,
ölümüm gələ,
bəhanə tapılsın gül qoparmağa.
heç vaxt görüşümə gəlməyən insan,
vaxt tapsın qəbrimə gül aparmağa.

elə gözləyirəm,
ölümüm gələ
dalansın ruhuma bu rəngsiz çiçək.
tanrı da başından eləsin məni,
qəbul olunmayan dualarım tək.

elə gözləyirəm,
ölümüm gələ,
bir də istəmirəm çıxam bu yaza.
qələm dostlarıma bəhanə verəm,
hərəsi oturub bir şeir yaza.

Darıxdım

Darıxdım gün uzununu,
yol boyu, küçə boyu.
Saat əqrəbi istiqamətində,
düşündüm durdum səni.

Bağışla... yordum səni.
Gün batdı, gecə gəldi,
gəldi utana-utana:
"mən nə deyim bu qadına?!" ...

Darıxdım gecə gözü,
başına düşdün bu gecə,
daş kimi..
Kişi kimi sevdim səni,
balam kimi əzizləyib,
güvəndim qardaş kimi..

Axşam taksisi
(*Vaqif Samədoğluna*)

Bu gün bazar günüdür,
bazar ertəsi deyil...
Bu taksi o payıza
düşdüyün taksi deyil...

Yağışın əlindən də
qaçmağa künc qalmayıb.
Baxtın itmiş açarı
hələ də tapılmayıb.

Bir cığır da görünmür
geriyə qayıtmağa.
Bu imansız şəhərdə
qiblə yox, üz tutmağa...

...Bu payız sən taksidən
düşdüyün payız deyil...
Payızdan sənə düşən,
bu qadın o qız deyil...

Bənazir Bhutto ölməmişdi

"Üç keçi" nağalı "üçbaşlı əjdaha"ya çevrildi ailəmiz
dağılanda
Gecə məni "Bayu-bayu" ilə yatırıb
səhər anamın yoxluğu ilə oyatdılar
Anasının narıncı koftasını iyləyib yatan bu uşağı
birdən "narıncı inqilablar"ın qucağına atdılar

Sonra həyat məhkəmə çəkici ilə döydü sinəmi
Ürəyimi açıb içimdən çıxıb getdi uşaqlığım
Sən dəfə dolmuş gözlərlə
boş ömrümə baxıb getdi uşaqlığım

Qapının ağzında ayaqqabının biri azaldı
Atam "əcəb evimiz genişləndi e" deyib təsəlli
doldurdu cibimizə
Anam evdən getdiyi gün bizi atıb çölə çıxdı ev,
həsərət qaldıq evimizə
Hələ bu zəhrimar ayrılıq qapımıza gəlməmişdi
Hələ Bənazir Bhutto ölməmişdi – Şorq anasız
qalmamışdı
mən anasız qalanda
Dominodan qurduğumuz evlər dağılanda ağlayan
uşaqlar idik
Bəs görəsən, niyə susduq ailəmiz dağılanda?
"Ananı çox sevirsən, ya atanı?" sualını verənlər
"Ananla qalırsan, ya atanla?" sualı ilə üstümə gəldilər
Qışqırıb "Bu dünyada anasızlıqdan böyük atasızlıq
yoxdu" dedim

Bacım ağlamağımı eşitməsin deyə,
gecələr anamın paltarını dişləyib hönkürdüm,
hər gecə onun narıncı koftasını güvə kimi dişimə sıxıb
yedim

Yamaqlı şalvarımı tikdikcə qırış düşdü anamın
əllərinə:
söküldü əlinin dərisi
Ayaqlarının şişmiş yaşıl damarında öldü bütün flora
Qapımızın ağzında canını tapşırırdı fauna
Atam siqaretin tüstüsüylə öyrətdi bizə gələcəyin
dumanlı olacağını

Sən gedəndən sonra qapımızı açan olmadı deyə
o xəstə "bobik" də ağzını açıb bir kəlmə hürmədi
Ana, mən Səddamın edamını gördüm
Hrant Dinkin başından girib çəkməsindən çıxan
gülləni gördüm
Bircə qardaşımın nə vaxt böyüyüb bu yaşa çatdığını
görmədim.

Ailəmiz dağılanda öyrəndim ki,
burnunda ana qoxusu,
gözlərində ana yuxusu gəzdirən qızlar
mətbəxi əzbər bilirlər
Öyrəndim ki, anasının ömründə yıxılan kişilər
sevgini əzbər ölürlər.

Atamın köynəklərini bacım ütüləməyə başladı ailəmiz
dağılanda
Beləcə, bacım "üçbucaq teoremi"ni ütüdən
"Çevrənin radiusu"nu qazandan
Nidanı atamın çəliyindən
Nöqtəni də anamın yoxluğundan öyrəndi.

Dünya üç bucaq imiş
(*Vaqif Səmədoğluna*)

Ana Vətən hər kəsə,
Piriymiş, ocağıymış.
Dünya həm zillət yeri.
Həm ana qucağıymış.

Sən qartal ömrü sürdün,
Hər şeyi yaxşı gördün.
Oldun, yaşadın, öldün –
Dünya ÜÇ bucağıymış.

Quru çıxdın sudan, dünya!
Bizə gəldi qadan, dünya!
Bizi bir-bir udan dünya
BERMUD üçbucağıymış...

Bahar məni görməyə

(Vaqif Səmədoğluna)

Divarda kəfkirli saat, saat içində sirli həyat
Əlimdə qadın fotosu, burnumda onun qoxusu
Ölüm yaman tələsdirir, sözüüm də keçmir ürəyə
Ehhh yenə də ümidliyəm:
bəlkə məni görməyə, qəfil dönər geriyə.

Saat 20:30-dur, həyat sən demə, budur:
İllər yelqovan kimi yaşamını hey udur
Əqrəbi çək, mili qır, tez ol, həyatı durdur
Birdən acığa düşər:
Bahar məni görməyə, qəfil dönər geriyə.

Bu sevgi intəhasız, sonu yox, ünvanı yox
Saçlarım bəyazlarub, damarımın qanı yox
Gözümü yummuram ki, ölümün amanı yox
Mələk də hey karıxıb:
Birdən məni görməyə, səfil dönər geriyə.

Şair ömrü

Bir damcıu dəniz edər,
Bir çınqılı dağ eyləyər şair sözü.
Bir bülbülə nəğmə olar,
Xəzanlığı gül-çiçəyə bürüyərək
Bağ eyləyər şair sözü.

Dirək olar yerlə göyə,
O, Tanrının nidasıdır.
Mayasıdır həqiqətin,
Ədalətin sədasıdır.

O qələmin qılınc edər,
Qalxan edər əsərlərin.
O bir zirvə yolçusudur,
Qanad edər şeirlərin.

Şair könlü bir ulduzlu asimandır,
Parıldayar, zülmətlərə işıq saçar.
Şair fikri min hikmətli bir qıfıldır,
O qıfılı ilhamıyla şair açar.

Şair ömrü xalqın yükün
Ürəyində daşımaqdır.
Fərqi yoxdur:
Ya diriylən, ya ölüylən-
Şair ömrü dodaqlarda, ürəklərdə
Baxışlarda yaşamaqdır.

Mənə nəşə yaz İlahi

Mənə nəşə yaz İlahi.
Alnımda yazılmışlar da
Vallah Sənin xəttin deyil.
Dürüst ol bir az İlahi.

Üz çevirib öz bəndəndən,
küsmək Sənin həddin deyil...
Məni Sən verdin Anama,
Anamı Sən aldın mənnən,
hər nəyim var çəkib getdi,
axıra Sən qaldın mənnən.
Amma susma, danış nəşə.
Böylə də olmaz İlahi.
Alnımdakın özgə yazıb,
silib Özün yaz İlahi...

Münafiqin duası

Allahım, nə deyim ki,
məni düz anlayasan?
Hər şeyi bilən Allah,
bəlkə bağışlayasan...
Bağışlayasan məni...
ürəyimdəki eşqi
həmişə səhv anladım,
ya da ki, çox payladım.

Məsələn, çox ağladım
saf sevdiyim zamanlar.
Ağıllı görünürdüm,
danışanda yalanlar.
Gözüm dəmir də deşdi,
gəzdi yad evləri də.
Özümsə yetim kimi
səkilərdə duruxdum.
İndən belə ha dilən,
gedənlər ki qayıtmaz...
Deşik-deşik ürəklə
bir daxma da qızınmaz!

Ay Allah, eşidirsən?
Sənə sözüüm var axı...
Görən, niyə bezginəm?
hələ dözüüm var axı!
Sırrını sən bilərsən....
"sev" dediyin adamlar
qarşımda nifrət üçün

növbəyə düzlənibdi.
Bəlkə də hirslənərsən...
"savaş" dediklərinlə
elə sevgi yaşadım,
tövbədən də keçibdi.

Allahım, nə deyim ki,
məni düz anlayasan?
Hər şeyi görən Allah,
bəlkə bağışlayasan...
Əsdiyim kabinetlər
Evin çörək təndiri.
Getdiyim yol deyil ki,
Boğazımın kəndiri.
Ögeyləşirəm, Allah,
özümə, vicdanınma.
Vicdan axı nədir ki,
baxanda boş qarnuma.
Duyulmur ər istisi
Mənə həsrət qucaqdan.
Uçub ata sevgisi
mənə qismət uşaqdan.

Allahım nə deyim ki,
məni düz anlayasan?
Bəlkə xahiş edim ki,
yerimə ağlayasan?
Bəlkə bağışlayasan...
Bəlkə lap unudasən...
Bəlkə gözün yumasan...
Asan yaşayım, Allah?

Görmədim

Kürsü yad atıdır minən aldanır
Biri hökm verir, biri yallanır
Bu dünya qəribə nağıla bənzər
Kimi yükün tutur, kimi çullanır
Doydum, bəsdə deyən hələ görmədim

İsmətlər satılır qul bazarında
Qamətlər əyilir pul bazarında
Bakirə gözəllər bir küncdə qalıb
Min cür toy qurulur dul bazarında
Haqqı-ədaləti belə görmədim

Sənə yol göstərir hər yoldan ötən
Çatmır dar günündə hayına yetən
Quduz canavar tək çapıb-talayır
Dinəndə deyir ki, sağ olsun Vətən
Belə bir ağır yük, şələ görmədim

İnsan! Bu dünyadan nə aparacaq?
Nəyi gizlədəcək, nə qoparacaq?
Bəsdir acgözlüyün bəşər övladı!
Dünya belə olub, belə qalacaq
Onu dəyişəni hələ görmədim

Bu şəhərin

Qağa, düz deyirsən çıxıb gedəcəm,
Qoy qalsın yerində sən, bu şəhəri.
Yaxşı tanıyırsan, yaxşı bələdsən,
Cikinə-bikinə sən bu şəhərin.

İtirib izimi küçələrindən.
Qaçım dirigözlü gecələrindən,
Qurtarsın mənimtək neçələrindən –
Canına calansın can bu şəhərin.

Alışım, tüstüsü təpəmdən çıxсын,
İçimi, çölümü yandırır yaxsın.
Kasıbın olmayan evini yıxsın –
Tutsun gözlərini qan bu şəhərin.

Çox da ki, illərim bağlanıb buna.
Çox da ki, çox məni saldı oyuna.
Bu ki, varlıları alıb qoynuna–
Nəyinə gərəyəm mən bu şəhərin.

Yoxluqda var olmaq

Uçasan içindən bir qəfil axşam,
Gedəsən dönülməz yollara doğru.
Olasan, özündən özünə oğru,
Özündən gedib
Bir də qayıtmayasan...

Nə su dərdi çəkəsən, nə də ki çörək,
Nə zirvə dərdi, nə də ki ətək.
Cismindən qaçasan vicdanınadək,
Arxana dönüb heç baxmayasan!

Tərəf olmayasan, heç bir qüvvəyə
Tanrıdan, şeytandan uzaq olasan.
Nə özünü yeyəsən, nə də özgəni,
Qayalardan əsən sazaq olasan.
Kimsəsiz boşluqda dustaq olasan,
Əsdiyin yerlərə heç dönməyəsən.

Uçasan özündən sözünə doğru,
Uçasan vicdanın gözünə doğru,
Düzü kəsəsən düzünə doğru,
Bu cismə bir daha qayıtmayasan.

Qalasan çöllərdə səfil, sərgərdan.
Nə ağlayasan, nə də gülə biləsən.
Bütün gördüklərinə daş kimi baxıb,
Nə də eşitdiklərinə dinə biləsən...
Yoxluqda yox olan
Varlıq olasan!

1. Fikrət Qoca.....	7
2. Musa Yaqub.....	8
3. Sabir Rüstəmخانلی	10
4. Vaqif Bayatlı Odər.....	12
5. Ramiz Rövşən.....	14
6. Kamal Abdulla.....	15
7. Rüstəm Behrudi	16
8. Zəlimخان Yaqub.....	18
9. Vaqif Bəhmənli.....	19
10. Cingiz Əlioğlu.....	23
11. Abdulla.....	24
12. Əjdər Ol.....	25
13. Məmməd İsmayıl.....	26
14. Əhməd Qəşəmoğlu.....	28
15. İbrahim İlyası.....	30
16. Rəşad Məcid.....	31
17. Qəşəm Nəcəfzadə.....	33
18. Salam Sarvan.....	34
19. Səlim Babullaoglu.....	35
20. Murad Köhnəqala.....	36
21. Xanım İsmayılqızı.....	37
22. Kənan Hacı.....	39
23. Hüseyn Bağiroğlu.....	40
24. Pərviz Cəbrayıl.....	41
25. Əkbər Qoşalı.....	43
26. Səhər Əhməd.....	44
27. Müşfiq XAN.....	46
28. Aqşin Yenisey.....	48
29. Cəlil Cavanşir.....	49
30. Elnaz Eyvaz.....	51
31. Mahir Mehdi.....	52
32. Aqşin Evrən.....	53
33. Qafar Qərib.....	55

34. Dilqəm Əhməd.....	56
35. Qanun Ümman Qahablı.....	57
36. İlqar Rəsul.....	58
37. Rüfət Əhmədzadə.....	59
38. Zahir Abbas.....	61
39. Ehtiram İlham.....	62
40. Şəmil Sadiq.....	63

Kitabın ərəsəyə gəlməsində göstərdiyi dəstəyə görə "Avrasiya"
klinikasının rəhbərliyinə təşəkkürümüzü bildiririk.

Avr 2015.
1461

*İlahi,
Yatağın nə sağında
Nə solunda,
Nə bir gözəlin qolunda
Yatmaq istəmirəm.
İlahi,
Nə söyüd kölgəsində,
Nə dünyanın ən azad ölkəsində
Yatmaq istəmirəm.
İlahi,
Dar quyu dibində,
Qaranlıq nəm içində,
İşıqlı qəm içində,
Ağrısız
Bir az yatmaq istəyirəm...*

Kitabların onlayn satış ünvanı
www.kitabevim.az
Mütəllənin ən rahat ünvanı!

9 789952 405552

103328